

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 165/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. marca 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Rešutíkom, Advokátska kancelária, M. R. Štefánika č. 29/36, Brezno, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 1 NcC 16/2014 a jeho uznesením z 26. novembra 2014, ako aj postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 3 NcC 16/2014 a jeho uznesením z 10. decembra 2014 a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] vedené pod sp. zn. Rvp 1176/2015 a sp. zn. Rvp 1177/2015 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1176/2015.

2. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 12. februára 2015 doručené sťažnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), doplnené podaním doručeným ústavnému súdu 19. februára 2015, ktorými namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 NcC 16/2014 a jeho uznesením z 26. novembra 2014, ako aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 NcC 16/2014 a jeho uznesením z 10. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

2. Sťažovateľ v úvode svojich sťažností zhrnul skutkový stav takto: *„Som navrhovateľom vo veci vedenej na Okresnom súde v Kežmarku pod sp. zn. 2C 166/2011. Pôvodný návrh som podal ešte v roku 2008, ale okresný súd vec po dlhšom čase postúpil z príslušnosti na Okresný súd v Brezne. Tento súd vec neprijal a vyslovil nepríslušnosť v dôsledku čoho sa moja vec vrátila na OS Kežmarok a je zapísaná pod novým číslom. Nakoľko som v dobe od roku 1997 do roku 2003 pôsobil ako advokát v Kežmarku boli všetci sudcovia aj bez mojich námietok v dobe od roku 2005 do 2007 v konaniach kde sú účastníkmi manželia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vylúčení. Aj v mnohých iných nasledujúcich konaniach kde som podal námietky zaujatosti voči sudcom OS Kežmarok, resp. oni sami namietali svoju zaujatosť k mojej osobe došlo opakovane k vylúčeniu všetkých sudcov tamojšieho súdu. V prípade osoby sudkyne [REDAKOVANÉ] boli dôvody na jej vylúčenie v tom, že má k mojej osobe nepriateľský vzťah, ktorý okrem iného vyplýva aj z toho, že ústavný súd nálezom v konaní sp. zn. III. ÚS 167/2009 vyslovil, že zavinením samosudkyne [REDAKOVANÉ] došlo k porušeniu mojich základných práv a priznal mi aj finančné zadosťučinenie. Následkom toho bola sudkyňa [REDAKOVANÉ] disciplinárne potrestaná rozhodnutím kárneho senátu NS SR a mala zrážky z platu. Sama táto skutočnosť je tak závažná, že nie je možné aby sudkyňa konala o mojich nárokoch v iných veciach. Navyac došlo k dvom súdnym sporom kde v jednom bola mnou priamo žalovaná a v druhom bola dôvodom pre podanie mojej žaloby na ochranu osobnosti voči SR zastúpenej MS SR a tie veci nie sú do dnešného dňa právoplatne rozhodnuté. Okrem toho*

som podal na sudkyňu [REDACTED] tri trestné oznámenia a to okrem iného pre ohováranie a krivú výpoveď a tým sa zoberal aj ÚS pod sp. zn. I ÚS 469/2014. Navyiac som podal na sudkyňu opakované podnety na disciplinárne konania, ktoré za dobu viac ako pol roka od júna 2014 do dnešného dňa predseda KS Prešov účelovo nevybavil, aby bolo zdanie nestrannosti sudkyne k mojej osobe! Je absolútne netolerovateľné aby sudkyňa vedome v mojich ôsmych veciach viac rokov nevykonala žiaden úkon. V iných takých prípadoch je to pritom u sudcov dôvod pre začatie trestného stíhania pre prečin podľa § 327 Tr. zák. Odvolací súd sa však s takýmto konaním sudkyne evidentne stotožnil a dokonca sa s ním ani v napadnutom uznesení nezaoberal hoc to bol jeden z dôvodov námietky! Tvrdenia, že sa dôvody zaujatosti pre uplynutie troch rokov od preverovania konania sudkyne OČTK stratili, sú právne neprijateľné lebo zaujatosť nie je choroba a pretrváva aj napriek plynutiu času. Tým viac ak nastanú nové okolnosti odôvodňujúce zaujatosť sudcu. Uznesenie zo dňa 26.11.2014 vôbec nevysvetľuje to, či odvolací súd považoval disciplinárne potrestanie sudkyne v roku 2011 pre zavinené priedaňy za dôvod na jej zaujatosť a vylúčenie z konania. Rozhodnutie porušovateľa práva nedáva odpovede na podstatné okolnosti podanej námietky a je teda arbitrárne a svojvoľné. Ak by malo uznesenie porušovateľa práva zostať v platnosti, stačilo by aby zaujatý sudca nekonal viac rokov a bránil by sa, že uplynutím času sa jeho zaujatosť stratila či vyliečila. [REDACTED] však sama naďalej tvrdí, že je zaujatá a to dokazuje aj jej nezákonný postup v mojich veciach.“

3. Pokračujúc vo svojich sťažnostiach, sa sťažovateľ vyjadril k samotnému konaniu krajského súdu a uviedol námietky proti napadnutým uzneseniam takto: „Odvolací súd v mnohých veciach jasne prejudikoval, že vzťah [REDACTED] k mojej osobe je nezlučiteľný s tým, aby v mojich veciach konala ako zákonná sudkyňa. Navyiac krajský súd napríklad vo veci sp. zn. 19 NcC 79/2012 uviedol na stane 3, že nestranným sudcom sa rozumie taká osoba, ktorá je nezávislá na prejednávanej veci, stranách sporu, ich právnych zástupcoch v tom zmysle, že je voči nim neutrálna, nemá predsudky, sympatie ani antipatie, strany sú v jej očiach úplne rovné, žiadna z nich nemá apriórne žiadnu výhodu ani nevýhodu, prednosť či nedostatok. V uznesení sp. zn. 4 NcC 37/2006 odvolací súd v Prešove uviedol, že skutočnosť, že niektorí sudcovia daného súdu už boli v iných konaniach vylúčení

je dôvodom na ich vylúčenie aj v iných veciach. Poukázal pritom na judikatúru [ESLP] v zmysle ktorej spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale sa musí tiež javiť, že je poskytovaná.

Napriek tomu v situácii keď už všetci sudcovia OS Kežmarok boli aj v iných mojich veciach vylúčení, odvolací súd odrazu v uznesení sp. zn. I NcC/16/2014 zo dňa 26.11.2014 nepochopiteľne trvá na tom, že sudkyňa [REDAKOVANÉ] ako jediná na OS Kežmarok môže spravodlivo a nestranne v mojej veci konať! Ako dôvod uviedol, že neexistujú ani subjektívne ani objektívne dôvody spochybňujúce jej nezaujatosť, a to napriek tomu, že sama o svojej vylúčení z konania žiadala z dôvodu, že sa cíti voči mne zaujatá a deklarovala ku mne svoj negatívny vzťah opretý o relevantné dôkazy.

Okrem množstva občianskoprávných vecí došlo k vylúčeniu sudkyne [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] aj v mojich dvoch trestných veciach vedených na OS Kežmarok pôvodne ako sp. zn. 1T 74/05 a 6T 166/09. Vo veci 1 T 74/05 som obvineným už jedenásty rok, dva roky som bol vo väzbe a ani raz vec nebola OS Kežmarok ani OS Stará Ľubovňa prejednaná a dvakrát už ÚS rozhodol o porušení mojich práv. Naposledy dňa 24.7.2014 pod sp. zn. II. ÚS 627/2013. Na OS Brezno kde bola vec 1T 74/05 prikázaná NS SR pre absolútne porušenie práva obhajoby /okrem iného som nemal od vznesenia obvinenia dňa 15.7.2004 tri mesiace obhajcu a to ako úplne hluchý, pričom som bol vzatý OS Kežmarok dňa 17.7.2005 do väzby !/ bola moje trestná vec dnes pod sp. zn. 3T 25/2014 z predbežného prejednaní obžaloby dňa 4.2.2015 vrátená OČTK na došetrenie. Druhá vec osem rokov stará dnes pod sp. zn. 1T 41/2014 nebola zatiaľ OS Brezno prijatá a zrejme bude tiež obžaloba odmietnutá hoc na OS Kežmarok ma istá sudkyňa odsúdila trestným rozkazom! Moje civilnoprávne veci v každom z prípadov sú podmienené práve mojimi dvoma trestnými vecami, ktoré boli voči mne vykonštruované OČTK. Ako bývalý prokurátor, sudca a advokát nepochybne musím mať právo sa nezmyslom brániť, a to na nezávislom a nestrannom súde!“

4. Ďalej sťažovateľ poukázal na judikatúru ústavného súdu a doplnil: „Podľa uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 241/2004 z 25. 8. 2004 sa za diskriminačný postup v zmysle práva na spravodlivý súdny proces považuje taký postup súdu, ktorý rovnaké alebo

analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom takýto postup nemožno rozumne odôvodniť. Nie je pravdou tvrdenie na strane 6 uznesenia, že mojimi námietkami a dôvodmi sa odvolací súd vysporiadal už v uznesení sp. zn. 15 NcC 24/2010 z 1.12.2010. V tom čase sa ešte nekonali súdne spory, neboli podané moje tri trestné oznámenia na sudkyňu a navyše ešte nebol podaný môj nepochybne opodstatnený návrh na disciplinárne potrestanie sudkyne... pre viacnásobné dlhodobé prietahy v ôsmich mojich veciach !!!

Tvrdím, že odvolací súd správne, dôvodne a opakovane vylúčil sudkyňu [REDAKOVANÉ] z množstva mojich konaní a svoje rozhodnutia v minulosti opakovane aj explicitne odôvodnil nielen v súlade s OSP, ale aj v súlade s ústavou, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj v súlade s judikatúrou ESĽP. Následné uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 26.11.2014 pod sp. zn. 1 NcC/16/2014, ktorým nebola samosudkyňa [REDAKOVANÉ] z konania v mojej veci sp. zn. 2 C 166/2011 vylúčená, je závažným zásahom do mojich základných práv. Rozhodnutie odvolacieho súdu je nepochybne svojvoľné a arbitrárne, odporuje zaužívanej judikatúre a má nepriaznivý dopad na moje základné práva.

Situácia, ktorá zavinením Krajského súdu v Prešove, ale aj samotnej samosudkyne [REDAKOVANÉ] vznikla je okrem porušenia môjho práva na spravodlivé súdne konanie aj dôvodom nových a zbytočných prietahov. Vec je fakticky stará už sedem rokov a do dnešného dňa sa v nej nezačalo ani konať !!!

Účelom vylúčenia sudcov je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci a k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom konania. Porušovateľ práva jednoznačne konal v rozpore s opísanými ustanoveniami a princípmi. Konal aj v rozpore s prechádzajúcimi judikátmi Krajského súdu v Prešove týkajúcimi sa mojej osoby a osoby sudkyne [REDAKOVANÉ] a z toho pohľadu je uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 26.11.2014 nespravodlivé, svojvoľné, diskriminačné a možno ho považovať za nezlučiteľné s princípmi právneho štátu.“

5. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že „Základné práva [REDAKOVANÉ] na nestranný a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní sp. zn. 1 NcC/16/2014 a 3 NcC 16/2014 porušené boli.

Zrušuje uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 NcC/16/2014 zo dňa 26. 11. 2014 a sp. zn. 3 NcC 16/2014 zo dňa 10. 12. 2014 a prikazuje tomuto súdu aby vo veci opätovne konal a rozhodol.

██████████ priznáva finančné zadostučinenie v sume 2x 9.000,- €/slovom deväťtisíc eur/, ktoré je Krajský súd v Prešove povinný uhradiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť trovy právneho zastupovania ██████████

██████████...“.

II.

6. Krajský súd napadnutými uzneseniami nevytlúčil sudkyňu ██████████ z prerokovávaní a rozhodovaní vecí sp. zn. 2 C 166/2011 a vecí sp. zn. 8 C 167/2011 vedených Okresným súdom Kežmarok.

7. V odôvodneniach napadnutých uznesení krajský súd uviedol, že v predmetnej veci konajúca sudkyňa oznámila dôvody, pre ktoré by mala byť z prerokovávaní a rozhodovaní predmetnej veci vylúčená, pričom tieto sa týkajú jej vzťahu k účastníkovi konania, teda k sťažovateľovi. Podľa krajského súdu však nemožno konštatovať, že by tieto konajúcou sudkyňou uvádzané dôvody mohli byť akceptovateľné z pohľadu konštatovania nedostatku subjektívnej alebo objektívnej nestrannosti tejto sudkyne. Podľa krajského súdu navyše, pokiaľ ide o dôvod týkajúci sa toho, že sťažovateľ je navrhovateľom vo veci ochrany osobnosti, kde ako účastníčku na strane odporcov označil aj konajúcu sudkyňu, nejde o okolnosť novú, pretože tento dôvod na vylúčenie z konania uvádzala konajúca sudkyňa už v predchádzajúcich štádiách tohto konania, pričom krajský súd v uznesení č. k. 15 NcC 24/2010-50 z 1. decembra 2010 sa s týmito dôvodmi vysporiadal a nevytlúčil konajúcu sudkyňu z prerokovania a rozhodovania predmetnej veci. V súčasnosti sa krajský súd stotožňuje s týmto názorom toho istého súdu vysloveným v uvedenom uznesení a je ním podľa krajského súdu aj viazaný.

8. Ako novú okolnosť uviedla konajúca sudkyňa to, že 4. októbra 2011 bola vypočutá na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Brezno, odbore kriminálnej polície, oddelení všeobecnej kriminality, a taktiež v konaní ČVS: ORP-433/OVK-BR-2011 bola vypočutá ako svedkyňa v dôsledku trestného oznámenia sťažovateľa týkajúceho sa údajnej krivej výpovede a krivej prisahy, ohovárania a zneužívania právomoci verejného činiteľa. Konajúca sudkyňa poukázala aj na to, že nevie, v akom štádiu sa tieto veci vybavované orgánmi polície nachádzajú. Rovnako poukázala aj na konanie o ochranu osobnosti a uviedla, že nemá vedomosť, v akom štádiu sa toto konanie nachádza. Z uvedeného podľa krajského súdu vyplýva, že podnet na orgány polície zo strany sťažovateľa vo vzťahu ku konajúcej sudkyňi bol uskutočnený v dávnejšej minulosti (pred viac ako tromi rokmi), z čoho podľa krajského súdu vyplýva, že nie je možné túto okolnosť považovať za relevantný dôvod na vylúčenie konajúcej sudkyne z predmetnej veci v súčasnosti. Podľa krajského súdu navyše oznámenie podozrenia o trestnom čine je právom každého občana, pričom nie je zrejmé, aký má táto okolnosť súvis s výkonom funkcie sudcu a s konkrétnym konaním a rozhodovaním konajúcej sudkyne v predmetnej veci. Krajský súd konštatoval, že z pohľadu judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) pri riešení otázky neustrannosti sudcu v skutočnosti neboli zistené žiadne dôvody na konštatovanie nedostatku objektívnej alebo subjektívnej neustrannosti u konajúcej sudkyne, preto krajský súd ako súd nadriadený konajúcu sudkyňu [REDACTED] z prerokovania a rozhodovania predmetnej veci nevyhlúčil.

III.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

IV.

1. K spojeniu vecí

10. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

11. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP. S prihliadnutím na obsah sťažností uvedených vo výrokovej časti tohto uznesenia a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť týchto sťažností, a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľa a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

2. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými uzneseniami krajského súdu

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený

13. Pri rozhodovaní orgánov verejnej moci (t. j. aj súdov) o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v konkrétnom právom upravenom procese je nevyhnutné akcentovať princípy demokratického právneho štátu formujúce každé konanie. Tieto princípy sa nachádzajú v ústave v čl. 46 a nasl. ústavy (právo na súdnu a inú právnu ochranu), ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru (právo na spravodlivý proces).

14. Článok 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v čl. 46 až čl. 50 ústavy (porov. I. ÚS 117/05). Podľa stálej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu viazaného procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu, vo veci konať a rozhodnúť (porov. II. ÚS 88/01). Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07), najmä s ustanovením § 157 ods. 2 OSP, v ktorom sú upravené náležitosti odôvodnenia rozsudku.

15. Ústavný súd je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Túto ochranu poskytuje aj základným právam účastníkov v konaní o ich veci pred súdmi (všeobecnými) alebo pred inými orgánmi Slovenskej republiky v prípadoch ustanovených zákonom. Tieto práva vyplývajú z ústavno-procesných princípov konania pred uvedenými orgánmi (čl. 46 až čl. 50 ústava) a patrí medzi ne aj právo každého na rozhodnutie jeho veci tým sudcom, ktorého určuje zákon.

16. Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v Občianskom súdnom poriadku garantované aj prostredníctvom vylúčenia sudcu z jej ďalšieho prerokovania a rozhodnutia pre zaujatosť (§ 14 až § 16 OSP).

17. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy však nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho

prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Jeho obsahom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby a rozhodnúť o ňom.

18. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porov. I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05). Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Občianskeho súdneho poriadku, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

19. Na účely čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s § 14 až § 16 OSP pod vylúčeným sudcom treba rozumieť nielen sudcu, ktorý bol skutočne vylúčený na základe rozhodnutia krajského súdu, ktorý rozhodoval o námietke zaujatosti, ale aj sudcu, ktorý vylúčeným mal byť na základe objektívneho posúdenia jeho pomeru k veci alebo k účastníkom konania, alebo k ich zástupcom (porov. IV. ÚS 26/04).

20. Na tomto mieste ústavný súd odkazuje (a plne sa stotožňuje) na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 M Cdo 17/2009 z 29. októbra 2009, podľa ktorého *„je rozhodovanie vylúčeným sudcom takou vadou konania, ku ktorej odvolací i dovolací súd, v rámci preskúmania zákonnosti celého konania na základe podaného riadneho alebo mimoriadneho opravného prostriedku, je povinný prihliadať z úradnej moci (§ 212 ods. 3 a § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), a ktorá je dôvodom kasačného rozhodnutia. O takúto vadu ide bez ohľadu na to, či o vylúčení sudcu*

bolo alebo nebolo rozhodované nadriadeným súdom podľa § 16 ods. 1 O.s.p. a bez ohľadu na to, že takýmto prípadným rozhodnutím sudca z prejednávania a rozhodovania veci vylúčený nebol. Inštitút vylúčenia sudcu je totiž objektívnou procesnou kategóriou a tým aj zásadne nezávislou na rozhodovaní podľa uvedeného ustanovenia. Niet žiadnej vecnej ani procesnej prekážky, aby v odvolacom alebo v dovolacom konaní nemohla byť otázka vylúčenia sudcu otvorená nanovo a prípadne aj inak zodpovedaná, a to bez ohľadu na to, aké skutkové dôvody boli skôr namietané alebo hodnotené.“.

21. Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že podľa platnej právnej úpravy konania pred všeobecnými súdmi a judikatúry všeobecného súdnictva sú ich závažné procesné pochybenia (vrátane porušenia základných práv podľa čl. 46 a nasl. ústavy) dôvodom na podanie odvolania (§ 201 a nasl. OSP), príp. (za splnenia zákonom ustanovených podmienok) aj na podanie dovolania [§ 237 písm. g) OSP (pozri napr. II. ÚS 595/2013, IV. ÚS 26/04, ale aj *mutatis mutandis* II. ÚS 130/02, IV. ÚS 31/03)].

22. Pokiaľ podľa názoru sťažovateľa krajský súd napadnutými uzneseniami rozhodol zjavne neodôvodnene a vo veci samej rozhoduje sudkyňa, ktorá mala byť podľa objektívneho posúdenia jej pomeru k veci alebo k účastníkom konania alebo k ich zástupcom z ďalšej účasti na prerokúvaní veci a rozhodovaní vylúčená, potom sa jeho sťažnosti podané ústavnému súdu javia ako predčasné, keďže v ďalšom konaní v merite veci pred všeobecnými súdmi môže sťažovateľ postupovať už uvedeným spôsobom a domáhať sa ochrany svojich práv podaním odvolania proti rozhodnutiam prvostupňového súdu, prípadne dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu. V tomto prípade teda v predmetných konaniach existuje „iný súd“, a to krajský súd, resp. najvyšší súd, povolaný na poskytnutie ochrany základným právam sťažovateľa. V tejto súvislosti odkazuje ústavný súd na identické závery, ktoré vyslovil v obdobnej veci už v uznesení sp. zn. II. ÚS 342/2014 z 24. júna 2014.

23. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 153/96 z 21. augusta 1997 a sp. zn. 6 Cdo 210/2010 z 20. apríla 2011,

v ktorých sa *inter alia* uvádza: „*Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g) OSP posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd súdu procesnému, ktorý vo veci rozhodoval, ak v námietke boli uvedené nové skutočnosti.*“ Ústavný súd preto zastáva názor, že v posudzovaných veciach sťažovateľa sú sťažnosti podané predčasne, a preto sú neprípustné.

24. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby účastník konania domáhajúci sa ochrany svojich základných práv sám rozhodol o tom, či sa jej bude domáhať v konaní pred všeobecnými súdmi alebo ústavným súdom. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy zjavne vyplýva, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu musí účastník konania vyčerpať všetky riadne i mimoriadne opravné prostriedky, resp. iné prostriedky nápravy, ktoré sú mu dostupné v konaní pred všeobecnými súdmi.

25. Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažnosti sťažovateľa v tejto časti pri ich predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

3. K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu

26. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že konanie o námietke zaujatosti, nezávislé na konaní, v ktorom bola námietka uplatnená, sa týka predovšetkým procesných práv účastníka konania a netýka sa civilných práv a záväzkov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Aj keď konanie o námietke zaujatosti môže mať vplyv na konanie vo veci samej, ide o nedostatočné spojenie a vzdialené následky, aby mohol čl. 6 ods. 1 dohovoru vstúpiť do hry, a preto čl. 6 ods. 1 dohovoru je na takéto konanie neaplikovateľný (pozri Schreiber

and Boetsch v. Francúzsko, č. 58751/00, rozhodnutie ESLP o prijateľnosti z 11. 12. 2003; Mianowicz v. Nemecko, č. 37111/04, 55440/07, 55443/07, rozhodnutie ESLP o prijateľnosti z 19. 5. 2009, oddiel 1a).

27. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

28. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosti sťažovateľa v tejto časti pri ich predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2015